

နာဂသိန်

စာစီစာကုံးအလုပ်ရုံ

ဆရာဦးလှထွန်း(မြန်မာစာ)

mgyoe.com

နာဂသိန်
စာစိစာကုံးအလုပ်ရုံ
ဆရာဦးလှထွန်း(မြန်မာစာ)

UHT0008

1,500.00 KS

နာဂသိန်စာစိစာကုံးအလုပ်ရုံ၊ ဆရာဦးလှထွန်း(မြန်မာစာ)

စာမျက်နှာ ၈၀ + မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၇၊ စက်တင်ဘာလ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းစျေး ၁၅၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705

www.facebook.com/SKCCmyanmarbook

www.skccmyanmarbook.com

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

နာဂသိန်
စာစီစာကုံးအလုပ်ရုံ
ဆရာဦးလှထွန်း(မြန်မာစာ)

ထေမာကြွင်း ၂၀၁၇

ကွယ်လွန်ရာပြီဖြစ်တဲ့
မြန်မာစာသင်ကြားရဲ့ စာစိစာကုံးသင်တန်း ပို့ချချက်များကို
စုစည်းထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

မာတိကာ

၁။	မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေး	၁
၂။	စာစီစာကုံး လေ့ကျင့်ရေးသားနည်း	၁၅
၃။	စာစီစာကုံး အထောက်အကူပြု မြန်မာအဘိဓာန် ဝေါဟာရအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ	၂၂
၄။	သရုပ်ဖော်စာစီစာကုံးရေးနည်း	၃၆
၅။	ဖွင့်ဆိုရှင်းပြ စာစီစာကုံးရေးနည်း	၅၀
၆။	ကျိုးကြောင်းပြ စာစီစာကုံးရေးနည်း	၅၇
၇။	ဖြစ်စဉ်ပြ စာစီစာကုံးရေးနည်း	၆၃
၈။	စာစီစာကုံးအသုံးချ စကားပုံအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ	၆၈

မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေး

၁။ နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြန်မာစာသည် ကျောင်းသုံး၊ ရုံးသုံးစာဖြစ်သည်။ ဌာနအချင်းချင်း ဆက်သွယ်ရာ၌ဖြစ်စေ၊ လူအချင်းချင်း ဆက်သွယ်ရာ၌ ဖြစ်စေ 'မြန်မာစာ' ကို အသုံးပြုရေးသား ဆက်သွယ်ကြရသည်။ မြန်မာစာ ဟုဆိုရာ၌ မြန်မာစကားပြေနှင့် ရေးသားဆက်သွယ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစကားပြေသည် အသုံးချမြန်မာစာ ဖြစ်သည်။ အချင်းချင်း ဆက် သွယ်မှု ပြေပြစ်ချောမောရေးအတွက် မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန် ကန်ရေးသည် အရေးကြီးသည့်အဆင့်တွင် ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤစာ တမ်းတွင် မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးအတွက် လေ့လာတင် ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ စကားပြေ၏သဘော

စကားပြေဟူသည် “လင်္ကာမျိုးမဟုတ် ပြေပြစ်စွာ ရေးသားပြောဆို သောစာ” ဟု မြန်မာအဘိဓာန်က အနက်ဖွင့်ပါသည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း တွင်မူ ‘မိမိဆိုလိုသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တစ်ပါးသူတို့ သိရှိနားလည် စေရန် နေ့စဉ်သုံးစကားတို့ဖြင့် ကာရန်မပါဘဲ ရေးသားခြင်းသည် စကား ပြေဖြစ်၏’ ဟု ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ဆရာဇော်ဂျီကလည်း စကား ပြေရေးသားခြင်း၊ စာရေးသားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ “စာရေးခြင်းကို အဘယ်

ကြောင့်ပြုသနည်းဟု မေးလျှင် စာရေးသူ၏စိတ်ထဲ၌ ရှိသော အနက် သဘောကို သူတစ်ပါး၏နားနှင့် စိတ်တို့သို့ ရောက်အောင် ပို့ချင်သော ကြောင့် ပြုသည်ဟု ဖြေရပါလိမ့်မည်” ဟူ၍ ရှင်းပြထားပါသည်။ ဤ ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုချက်တို့အရ စာရေးခြင်း၊ စကားပြေရေးခြင်းသည် စာရေးသူ ဆိုလိုသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို စာဖတ်သူတို့ သိရှိနားလည်စေရန် ရေး သားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ယင်းသို့သဘောရှိသော စကားပြေသည် မည်မျှအရေးပါသနည်း။ ဆရာ တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီးက-

“ခေတ်အတွက် အသုံးချစာပေမှာ စကားပြေဖြစ်သည်။ ရုံး သုံးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပညာဖြန့်ဝေမှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အဆက်အသွယ်ပြုမှုအတွက်ဖြစ်စေ စကားပြေကိုသာ သုံးရသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်အတွက် အသုံးချစာပေမှာ စကားပြေဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်”

ဟူ၍ မိန့်ဆိုထားပါသည်။ လူတို့ နေ့စဉ် အသုံးချနေရသော စာပေဖြစ်၍ စကားပြေသည် အရေးကြီးပါသည်။

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်ကလည်း-

“စကားပြေထွန်းကားသော စာပေသည် အရေးကြီး အရာ ရောက်သောစာပေဟု မဆိုထိုက်ပေ”

ဟူ၍ စာပေတွင် စကားပြေ၏ အရေးပါပုံကို မိန့်ဆိုထားပါသည်။ ဆရာမင်းသုဝဏ်ကလည်း စကားပြေနှင့်ပတ်သက်၍

“စကားပြေသည် လူမျိုး၏အသက်၊ လူမျိုး၏အားထားရာ၊ လူမျိုး၏တန်ဆောင်ဆီမီးဖြစ်သည်ကို မပြတ် သတိရသင့်ပေသည်”

ဟူ၍ စကားပြေ၏ အရေးပါပုံကို မှတ်သားဖွယ် မိန့်ဆိုထားပါသည်။ ထို့ပြင် စကားပြေ၏ အရေးပါအရာရောက်မှုနှင့်အတူ စကားပြေ

အရေးအသားနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာမောင်ထင်က

“ဤခေတ်သမယ၌ စကားပြေသည် များစွာ အရေးပါအရာ ရောက်လျက် ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် စာဖတ်သူလူထုကလည်း ထို စကားပြေအရေးအသားကို အတော်ပင် ဆန်းစစ်လျက်ရှိနေသည်။”

စာရေးသူတို့ကလည်း မိမိတို့စကားပြေကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ရှိအောင် ကြိုးစားလေ့ကျင့်နေကြသည့် လက္ခဏာကို မြင်ရသည်။ ဤအခြင်းအရာသည် အလွန်ကောင်းသော အခြင်းအရာ ဖြစ်ပါသည်။”

ဟူ၍ စကားပြေအရေးအသား ကောင်းမွန်ထွန်းကားလာရေးကို မျှော်လင့်ကြိုဆိုထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော စကားပြေ၏အရေးပါမှုနှင့်အတူ စကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေးသည်လည်း အရေးကြီးကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

၃။ မြန်မာစကားပြေ အရေးအသားပြဿနာများ

မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေး ဦးတည်ရာတွင် လက်တွေ့ရေးသားနေသော မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှ အမှားများ၊ ပြဿနာများကို သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ အမှားကိုသိမှ အမှန်ကို ပြင်နိုင်ပါမည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှ မှားတတ်သော အမှားများ၊ ပြဿနာများကို အဆင့်ဆင့် တင်ပြသွားပါမည်။

၃ : ၁ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံပြဿနာ

မြန်မာစကားပြေအရေးအသားတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံမှန်ကန်ရေးသည် အခြေခံကျပြီး အရေးလည်းကြီးသည်။ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မမှန်လျှင် မိမိဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ပြနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဓိပ္ပာယ်ပင် ရောက်သွားနိုင်သည်။ ကြားဖူးနားဝ သာဓကတစ်ခုကို တင်ပြပါမည်။ ချစ်သူမိန်းကလေးအား

“တို့နှစ်ယောက်ပေါင်းရဖို့ နှီးပါပြီ” ဟု ရေးရမည်ကို

“တို့နှစ်ယောက်ပေါင်းရဖို့ နှည်းပါပြီ” ဟု စာလုံးပေါင်းမှားပြီး ရေးမိသည့်အတွက် အဓိပ္ပာယ် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပြီး ချစ်သူနှစ်ယောက် ဒုက္ခရောက်ရပုံကို စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ ပညာရှင်ကြီးတစ်ဦးက သာဓကဆောင်ဖူးကြောင်း သိရပါသည်။ ဤသာဓက က စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ၏ အရေးပါ

ပုံကို ဖော်ညွှန်းနေပါသည်။

ဆက်လက်၍ မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအချို့ကို တင်ပြ
ပါမည်။

(က) အသံထွက်ကိုလိုက်၍မှားခြင်း

“ကရုဏာ၊ ကတိစကား၊ ကလေး၊ ဆီးသီး” (အမှန်)

“ဂရုဏာ၊ ဂတိစကား၊ ခလေး၊ ဇီးသီး” (အမှား)

(ခ) ရေးချမပါဘဲ ပါသည်ထင်ပြီး ရေးချထည့်ရေးမိခြင်း

“ဘေးဥပါဒ်၊ ဒါဏ်ဋ္ဌေ၊ အနာဂတ်” (အမှား)

“ဘေးဥပဒ်၊ ဒဏ်ဋ္ဌေ၊ အနာဂတ်” (အမှန်)

(ဂ) ပါဠိစာလုံးများမှားရေးတတ်ခြင်း

သဏ္ဍာန်၊ ဉာဏ်၊ ဌာန၊ အဋ္ဌမ၊ ပြဋ္ဌာန် (အမှား)

သဏ္ဍာန်၊ ဉာဏ်၊ ဌာန၊ အဋ္ဌမ၊ ပြဋ္ဌာန် (အမှန်)

(ဃ) ယပင့်နှင့် ရရစ်အသံတူအရေးကွဲစာလုံးများ

နာကျင်၊ ကြင်နာ (အမှန်)

ကျူပင်၊ မွေးကြူ (အမှန်)

ကျူးကျော်၊ လွန်ကြူး (အမှန်)

အစိတ်အကျဲ၊ ဖြန့်ကြဲ (အမှန်)

ထုံကျင်၊ ရှောင်ကြဉ် (အမှန်)

များပြား၊ မြောက်မြား (အမှန်)

(င) တသတ်နှင့် ပသတ် အသံတူ အရေးကွဲစာလုံးများ

- ခြေနှင့်ခတ်၊ ဟင်းအိုးထဲဆားခတ်

- ရေထဲမှာကူးခပ်၊ ဟင်းအိုးထဲမှ ဟင်းကိုခပ်

- အပြင်သို့ထုတ်၊ အတွင်းသွင်းပြီးထုတ်

- အစိပ်အကျဲ့ (စိပ်သည် နီးကပ်သည့်သဘော)
- အစိတ်အပိုင်း (စိတ်သည် ခွဲစိတ်ပစ်သည့်သဘော)

(စ) နသတ်နှင့် မသတ် အသံတူအရေးကွဲစာလုံး

- ဈေးနှုန်း၊ ထိန်းသိမ်း၊ ကြိုးပမ်း၊ လုံးပန်း၊ ပင်ပန်း (မှန်)
- ဈေးနှုံး၊ ထိန်းသိန်း၊ ကြိုးပန်း၊ လုံးပမ်း၊ ပင်ပမ်း (မှား)

အထက်တွင် မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအချို့ကို နမူနာအဖြစ် တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့အပြင် ငသတ်နှင့် ဥ (ညကလေး) သတ်၊ လုံးကြီးတင်ဆန်ခတ်နှင့် ညသတ်၊ ငြ နှင့် ည၊ ယ နှင့် ရ၊ လည် နှင့် လယ်၊ စိ နှင့် စေ၊ ခါ နှင့် ကာ၊ ပဲ နှင့် ဘဲ၊ ဖူး နှင့် ဘူး၊ တ နှင့် တစ်၊ ၎င်း နှင့် လည်းကောင်း၊ လဲ နှင့် လည်းတို့သည်လည်း အသုံးမှားတတ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေးအတွက် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်ကန်ရေးသည် အရေးကြီးပါသည်။

၃ : ၂ စကားအသုံးအနှုန်းပြဿနာ

မြန်မာစကားပြေအရေးအသားတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ အရေးကြီးသကဲ့သို့ စကားအသုံးအနှုန်းသည်လည်း အရေးကြီးသည်။ စကားသုံးနှုန်းရာတွင် ခေတ်အဆက်ဆက်အမှားများ သုံးနေကြသော စကားများရှိပါသည်။ ယင်းအသုံးအနှုန်းများကို တင်ပြသွားပါမည်။

(က) သူမ အသုံးအနှုန်း

မြန်မာစကားတွင် သူမ ဟူသော အသုံးအနှုန်းမရှိပါ။ မြန်မာစကားတွင် ယောက်ျားကိုဖြစ်စေ၊ မိန်းမကိုဖြစ်စေ နာမ်စားသုံးလျှင် သူ ဟုသာ သုံးပါသည်။ လူတစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စကားပြောပုံကို သတိထားကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။

- “မောင်မောင်ကတော့ သူ့အဖေခေါ်လို့ ပြန်လိုက်သွားပြီ”
- “မမက ဒီနေ့ သူ့နေမကောင်းလို့ မလာတော့ဘူးလို့ ပြောတယ်။”

ဖော်ပြပါ စကားနှစ်ခွန်းသည် မြန်မာစကား ပြောရိုးပြောစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ စကားနှစ်ခွန်းတွင် သူ ဟူသော နေရာကို သူမ ဟူသော စကား အစားထိုးကြည့်ပါ။ သုံးလေ့မရှိပါ။ သူမ ဟူသော အသုံးပေါ်လာပုံမှာ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါကို မြန်မာဘာသာပြန်ရာက စတင်ခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာစကား၏ သဘာဝနှင့်လည်း မကိုက်ညီ။ ရေးရိုးရေးစဉ်လည်း မရှိ။ ပြောရိုးပြောစဉ်လည်း မရှိသော သူမ ကို မသုံးသင့်ကြောင်း ပညာရှင်များက ထောက်ပြဖူးပါသည်။ မြန်မာသဒ္ဒါအရ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ နာမ်စားအဖြစ် သူ ကိုသာ သုံးသင့်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

(ခ) စသော၊ စသည် အသုံးအနှုန်းများ

အမျိုးအမည်များကို ဖော်ပြရာ၌ အားလုံး အပြည့်အစုံ မသုံးဘဲ ချန်ထားလိုလျှင် “စသော၊ စသည်” ဟု သုံးပြီး ချန်ထားနိုင်သည်။ အပြည့်အစုံပြောလျှင်မူ ထိုစကားများ မသုံးရပါ။ သာဓကအားဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးအကြောင်း ပြောမည်ဆိုပါစို့။ သုံးပါးစလုံး အပြည့်အစုံမပြောဘဲ “ဘုရား စသော ရတနာသုံးပါး” ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ အပြည့်အစုံပြောလျှင် “ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဟူသော ရတနာသုံးပါး” ဟု ပြောရပါမည်။ “ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ စသော ရတနာသုံးပါး” ဟု သုံးလျှင် မှားပါသည်။

(ဂ) မှ နှင့် က အသုံးအနှုန်း

“က” သည် သဒ္ဒါအရ ကတ္တားဝိဘတ်၊ နေရာပြဝိဘတ်၊ အချိန်ပြဝိဘတ်၊ ထွက်ခွာရာပြဝိဘတ်အဖြစ် သုံးနိုင်သည်။ ‘မှ’ သည် ထွက်ခွာရာပြဝိဘတ်အဖြစ် သုံးနိုင်သည်။ ကတ္တားပြုလုပ်သူ ဖြစ်ကြောင်းပြသော “က” နေရာတွင် “မှ” ကို မှားသုံးလေ့ ရှိကြသည်။ “ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးမှ မိန့်ခွန်း မြှုပ်ကြားပါလိမ့်မည်။” “ပါမောက္ခမှ ဆုချီးမြှင့်ပါတော့မည်။” ဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် မှားပါသည်။ “ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးက-”၊ “ပါမောက္ခက” ဟု သုံးမှ မှန်ပါလိမ့်မည်။

“က” နေရာတွင် “မှ” ကို သုံးသောအခါ အချို့နေရာတွင် အဓိပ္ပာယ် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ သာဓကပြပါမည်။

(၁) သမဝါယမအသင်းက လူသုံးကုန်များကို ဝယ်ယူသွားသည်။

(၂) သမဝါယမအသင်းမှ လူသုံးကုန်များကို ဝယ်ယူသွားသည်။

ဝါကျ (၁) တွင် သမဝါယမအသင်းသည် လူသုံးကုန်ဝယ်ယူသည့် ဌာနဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဝါကျ (၂) တွင်မူ သမဝါယမအသင်းသည် လူသုံးကုန်များကို အခြားသူများအား ရောင်းလိုက်သည့်ဌာန ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် “မှ” နှင့် “က” ကို သူ့နေရာနှင့်သူ မှန်အောင်သုံးရန် လိုအပ် သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ မှားနေသော စကားအသုံးအနှုန်းများအပြင် “ကို” နှင့် “အား” အသုံးအနှုန်း၊ “လည်းကောင်း နှင့် သော်လည်းကောင်း” အသုံး အနှုန်း၊ အသုံးရှုပ်တတ်သော “နှင့်” အသုံးအနှုန်းတို့သည်လည်း မှားသုံး တတ်သဖြင့် သတိပြုသုံးနှုန်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃ : ၃ ဝါကျတွင်း ပုဒ်အထားအသို ပြဿနာ

ဝါကျဟူသည် ဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပာယ်ရောက်အောင် စနစ်တကျ စီစဉ် ထားသော ပုဒ်အစုအပေါင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုဒ်များကို စနစ်တကျစီစဉ်ထား ခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်ရန်အတွက် အရေးကြီးပါသည်။ ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းပေါ်လွင်ရေးအတွက် မှားနေသော ပုဒ်အထားအသိုနှင့် မှန်သော ပုဒ်အထားအသို နှစ်ခုနှစ်ခု ယှဉ်တွဲဖော်ပြသွားပါမည်။

(၁) ဦးတင်ဝင်း၊ ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်အဝေးသင် တက္ကသိုလ်သည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်ခွာ သွားပြီ ဖြစ်သည်။ (မှား)

- ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန၊ ကထိက၊ ဦးတင်ဝင်းသည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်ခွာ သွားပြီ ဖြစ်သည်။

(၂) ၄- ၃- ၉၂ ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ (မှား)

- ၁၉၉၂ ခုနှစ် မတ်လ ၄ ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ (မှန်)
- (၃) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမှာ ပွကြီး၊ အဘဦးမဲ့ဆိုသူ ဖြစ်ကြောင်း။ (မှား)
- ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမှာ ဦးမဲ့၏ သား ပွကြီးဆိုသူဖြစ်ကြောင်း။ (မှန်)
- (၄) ပစ္စည်းပျောက်ဆုံးသူသည် ဦးမောင်မောင်၊ အမှတ် ၅၆၊ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့ထံ မေးမြန်းစုံစမ်းနိုင်သည်။ (မှား)
- ပစ္စည်းပျောက်ဆုံးသူသည် ရန်ကုန်မြို့၊ ကုန်သည်လမ်း၊ အမှတ် ၅၆၊ ဦးမောင်မောင်ထံတွင် မေးမြန်းစုံစမ်းနိုင်သည်။ (မှန်)
- (၅) ဘကြီးက ဘောလုံးကန်၍ ခြေထောက်နာနေသဖြင့် ကျောင်းမသွားနိုင်သော မြေးငယ်ကို ဆေးလိမ်းပေးသည်။ (မှား)
- ဘောလုံးကန်၍ ခြေထောက်နာနေသဖြင့် ကျောင်းမသွားနိုင်သော မြေးငယ်ကို ဘကြီးက ဆေးလိမ်းပေးသည်။ (မှန်)
- (၆) ပေ ၃၀၀၀ မြင့်သော ပန်းသီးပင်များ စိုက်ပျိုးရန် တောင်တန်းတစ်ခုကို သက်ဆိုင်ရာက ရှာဖွေနေသည်။ (မှား)
- ပန်းသီးပင်များ စိုက်ပျိုးရန် ပေ ၃၀၀၀ မြင့်သော တောင်တန်းတစ်ခုကို သက်ဆိုင်ရာက ရှာဖွေနေသည်။ (မှန်)
- (၇) အိမ်တွင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို အစဉ်ထိန်းသိမ်းလိုက်နာရမည်ဟု သား သမီးတို့ကို မိဘက သင်ကြားသည်။ (မှား)
- မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို အစဉ်ထိန်းသိမ်းလိုက်နာရမည်ဟု သား သမီးတို့ကို မိဘက အိမ်တွင် သင်ကြားသည်။ (မှန်)

အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်အထားအသိုအမှားနှင့် ပုဒ်အထားအသို အမှန်တို့ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ဝါကျတွင် ပုဒ်အထားအသို မှန်ကန်ရေးသည်လည်း မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးအတွက် အရေးပါကြောင်း သိသာပါသည်။

၃ : ၄ ဝါကျတွင်း အဖွင့်အပိတ် ပြဿနာ

ဝါကျတွင်းရှိ ပုဒ်များ၏ ရှေ့နောက်အဖွင့်အပိတ်သည်လည်း ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အဖွင့်ရှိလျှင် အပိတ်ရှိရသည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါကျတစ်ခုတွင် ရှေ့ပိုင်း၌ အဖွင့်စကားပါလျှင် နောက်ပိုင်း၌ အပိတ်စကား မှချပါရမည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝါကျတွင် ရှေ့ကဖွင့်ပြီး နောက်ကပြန်မပိတ်ဘဲ အမှတ်တမဲ့ ရေးမိတတ်ကြပါသည်။ အောက်ပါ သာဓကကိုကြည့်ပါ။

- သူကျောင်းမတက်နိုင်သည့် အကြောင်းမှာ ရုတ်တရက် ခြေထောက်နာသွားပြီး လမ်းမလျှောက်နိုင်ပါ။

ဤဝါကျသည် အဖွင့်ပါပြီး အပိတ်မပါသော ဝါကျဖြစ်သည်။ 'သူကျောင်းမတက်နိုင်သည့် အကြောင်းမှာ ဝါကျကိုဖွင့်ထားသည့်အတွက် မည်သည့်အတွက်ကြောင့်ဟူ၍ ဖော်ပြသော စကားဖြင့် ပိတ်မှသာ အဖွင့်အပိတ် ညီညွတ်မည်။ ထို့ကြောင့်-

- သူကျောင်းမတက်နိုင်သည့် အကြောင်းမှာ ရုတ်တရက် ခြေထောက်နာသွားပြီး လမ်းမလျှောက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်'

ဟူ၍ ရေးလျှင် အဖွင့်အပိတ်ညီသော ဝါကျဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့အတူ-

- ဂရုပြုရန်အချက်မှာ - ဤဆေးကို မသောက်မီ ပုလင်းကို လှုပ်ပါ။ (အဖွင့်ပါပြီး အပိတ်မပါ)
- ဂရုပြုရန်အချက်မှာ - ဤဆေးကို မသောက်မီ ပုလင်းကို လှုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ (အဖွင့်အပိတ်ညီညွတ်)

ဟူသော ဝါကျနှစ်ကြောင်းကို ယှဉ်ကြည့်လျှင်လည်း အဖွင့်အပိတ်သဘောကို နားလည်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေးအတွက် ဝါကျတွင်း အဖွင့်အပိတ် ပြဿနာသည်လည်း အလေးထားရမည့် ပြဿနာဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးအတွက် စာပိုဒ်တွင်း အဖွင့်၊ အပိတ် မညီသည့် ပြဿနာ၊ စာတစ်ပိုဒ်လုံး စလယ်ဆုံး စည်းလုံးညီညွတ်မှုမရှိသည့် ပြဿနာတို့လည်း ရှိပါသေးသည်။ သို့သော် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ပြဿနာများသည် မြန်မာစကားပြေ အရေး

အသားနှင့် ပတ်သက်၍ သိသာထင်ရှားသော ပြဿနာများဖြစ်သည်။ ယင်း ပြဿနာများကို နားလည်လျှင် စကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးကို ရှေးရှုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေး

စတုတ္ထပိုင်းအနေဖြင့် မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေး အတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်တို့ကို တင်ပြဆွေးနွေးသွားပါမည်။

စာရေးခြင်းသည် ဖတ်ဖို့ရေးခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် စာရေးသူ၏ ဆိုလိုချက်ကို စာဖတ်သူက ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိသွားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှင်းလင်းမှုသည် မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် ဆိုလိုချက်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်းဘဲ တိတိကျကျ သိသွားရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တိကျမှုသည် အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် ဆိုလိုချက်ကို စာလုံးရေးအနည်းဆုံးနှင့် ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ဖော်ပြနိုင်လျှင် စာရေးသူရော စာဖတ်သူပါ အချိန်ကုန်လူပန်းမဖြစ်ဘဲ အကျိုးရှိပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျစ်လျစ်မှုသည်လည်း အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် ဆိုလိုချက်သည် အဖျ၊ အထစ်၊ အဟန့်အတား မရှိဘဲ စာဖတ်သူထံ ချောချောမွေ့မွေ့ ပြေပြေပြစ်ပြစ် ရောက်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြေပြစ်မှုသည်လည်း အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် စာရေးသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ ရေးသားသောအကြောင်းအရာ၊ စာဖတ်သူ၏ အနေအထားတို့နှင့် အလိုက်ဖက် အဆီလျော်ဆုံး အရေးအသားမျိုးဖြင့် တင်ပြရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လိုက်ဖက်မှုသည်လည်း အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ “ရှင်းလင်းမှု၊ တိကျမှု၊ သိပ်သည်းမှု၊ ပြေပြစ်မှု၊ လိုက်ဖက်မှု” တို့သည် မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ရှိအပ်သည့် အခြေခံလက္ခဏာများ ဖြစ်ပါသည်။

၄ : ၁ ရှင်းလင်းမှု

ရှင်းလင်းမှုဟူသည် စကားအသုံးအနှုန်းအဆင့်မှ စာတစ်ပုဒ်လုံး အဆင့်ထိ အဆင့်တိုင်းတွင် ရှင်းလင်းမှုရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

စကားအသုံးအနှုန်းရှင်းလင်းမှုအတွက် အကောင်အထည်ပြု စကား များက ပို၍ အထောက်အကူပြုပါသည်။ ဝိသေသစကားများက ယေဘုယျ စကားများထက် ပို၍အထောက်အကူပြုပါသည်။ နေ့စဉ်သုံးစကားများက စာသုံးပေသုံးစကားများထက် ပို၍အထောက်အကူ ပြုပါသည်။

ဝါကျဖွဲ့ပုံ ရှင်းလင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဝါကျတိုများ၊ မတိုမရှည် ဝါကျများကို သုံးခြင်းက ရှည်လွန်းသော ဝါကျများကို သုံးခြင်းထက် ပို၍ ရှင်းလင်းမှု ရှိနိုင်ပါသည်။

စာပိုဒ်ဖွဲ့ပုံ ရှင်းလင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုလိုချက်တစ်ရပ်လျှင် စာ ပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ကျစီထားပြီး ဦးဆောင်ဝါကျ၊ ကိုယ်ထည်ပိုင်း၊ နိဂုံးပိုင်းဝါကျတို့ အဆက်အစပ် ဖြတ်ထားလျှင် ထိုစာပိုဒ်သည် ရှင်းလင်းမှုရှိမည်ပင်။

စကားတစ်လုံးချင်း၊ ဝါကျတစ်ကြောင်းချင်း၊ စာတစ်ပိုဒ်ချင်း ရှင်းလင်း မှုရှိလျှင်ကား စာတစ်ပိုဒ်လုံးသည်လည်း ရှင်းလင်းမှုရှိမည် မလွဲဖြစ်ပါသည်။

၄ : ၂ တိကျမှု

ဆိုလိုချက်ကို တစ်ဆံခြည်မျှ မတိမ်းစေဘဲ တိတိကျကျ အဓိပ္ပာယ် ပေါ်အောင် ရေးခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

စကားအသုံးအနှုန်းအဆင့်တွင် စကားစပ်အရ အနက်အဓိပ္ပာယ် ကွဲ ပြားတတ်ပုံများ၊ ပညတ်အနက်၊ တွဲဖက်အနက်သဘောများကို ဂရုပြုရေး လျှင် တိကျမှုရှိပါလိမ့်မည်။

ဝါကျအဆင့်တွင် ဟန်ချက်ညီဝါကျ၊ အလေးပေးဝါကျတို့ကို သူ့နေရာ နှင့်သူသုံးလျှင် ရေးသူ၏ ဆိုလိုချက်အတိုင်း တန်းတူရည်တူသဘော၊ အလေးအပေါ့သဘောများ တိတိကျကျ ပေါ်လွင်လာပါလိမ့်မည်။ ဝါကျ အတိုအရှည်အမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း ဆိုလိုချက် တိကျအောင် ဖန်တီးနိုင်သည်။

ထိုနေရာတွင် ထိုစကားလုံးမှ တစ်ပါး အခြားမည်သည့်စကားလုံးမှ အစားထိုး၍ မရခြင်းသည် တိကျမှု၏ လက္ခဏာဖြစ်ပါသည်။

၄ : ၃ ကျစ်လျစ်မှု

ကျစ်လျစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဤခေတ်သည် လေယာဉ်ပျံခေတ်၊ ဒုံးပျံခေတ်၊ ခေတ်မြန်၊ စာပေကို အပြေးအလွှား ရေးကြဖတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိပြောလိုသည်ကိုလည်းကောင်း၊ သိပ္ပံပညာအရပ်ရပ် ဘာသာပြန်ကိုလည်းကောင်း တိကျပြတ်သား ရှင်းလင်းတိုတုတ်သော စကားပြေဖြင့် ရေးရမည်ဟူ၍ ဆရာကြီး ဒေါက်တာမောင်ဖြူးက မိန့်ဆိုထားပါသည်။

စကားအသုံးအနှုန်းကျစ်လျစ်မှုဟူသည် စကားတစ်လုံးနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်သည့် နေရာတွင် တစ်လုံးထက်ပိုမသုံးရန်၊ တစ်လုံးဆို ဆိုသလောက် ထိရောက်အောင် သုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျကျစ်လျစ်မှုဆိုရာ၌ အဓိပ္ပာယ်အရ ပိုထူးမလာသော စကားထပ်များ၊ ကွေ့ပိုက်လှည့်ပတ်သည့် စကားများကို ရှောင်၍ ရေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စကားအသုံးအနှုန်းအဆင့်၊ ဝါကျအဆင့်တို့ ကျစ်လျစ်မှုရှိလျှင် စာပိုဒ်အဆင့်၊ စာတစ်ပိုဒ်လုံးအဆင့်တို့သည်လည်း ကျစ်လျစ်မှုရှိမည်ဟုပင် ဖြစ်သည်။

၄ : ၄ ပြေပြစ်မှု

ပြေပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ “ချောမွေ့ပြေပြစ်သော စာမျိုးဟူရာ၌ စာတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်လိုက်သည့်အခါ ဒေါင်းဒေါင်း ဒေါင်းဒေါင်းပြေး၍ နားထဲသို့ အလိုက်သင့်ဝင်သွားသော စာမျိုးကို ဆိုလိုသည်” ဟု ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း မိန့်ဆိုခဲ့ပါသည်။ စာရေးသူ၏ ဆိုလိုချက်ကို စာဖတ်သူထံ ချောချောမွေ့မွေ့ပို့ဆောင်ပေးနိုင်သော စာမျိုးသည် ပြေပြစ်မှုရှိသည်ပင် ဖြစ်၏။

စကားအသုံးအနှုန်းအဆင့်တွင် နှစ်သံတွဲများ၊ သုံးသံတွဲများ၊ လေးသံတွဲများတွင် အသံတူများ ကပ်ထားသည့်အတွက် သာယာပြေပြစ်သည်။

ဝါကျအဆင့်တွင် ဟန်ချက်ညီ ဝါကျများ၊ အသံသာယာချောမွေ့သော ဝါကျများသည် ပြေပြစ်မှုရှိသော ဝါကျများပင် ဖြစ်သည်။

စာပိုဒ်အဆင့်တွင် ဝါကျဟန်ချက်ညီမှု၊ ဝါကျအချင်းချင်း အဆက်အစပ် ချောမွေ့မှုတို့သည် စာပိုဒ်ကို ပြေပြစ်မှုရှိအောင် ဖန်တီးနိုင်ပါသည်။ ထိုအဆင့်များတွင် ပြေပြစ်မှုရှိလျှင် စာတစ်ပုဒ်လုံးအဆင့်တွင်လည်း

ပြေပြစ်မှု ရှိမြဲပင်။ အလင်္ကာကောင်းများ သုံးထားခြင်း၊ နရီစည်းဝါးအဖြတ် အတောက် ကောင်းမွန်ခြင်းတို့ကြောင့်လည်း စသည် ပြေပြစ်မှုရှိလာရပါ သည်။

၄ : ၅ လိုက်ဖက်မှု

စာရေးသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ ရေးသည့်အကြောင်းအရာ၊ စာဖတ်သူ အနေအထား စသည့်အခြေအနေအရပ်ရပ်နှင့် လိုက်ဖက်ဆီလျော်မှုရှိခြင်း သည် လိုက်ဖက်မှုဖြစ်သည်။

စကားအသုံးအနှုန်းအဆင့်တွင် သက်ဆိုင်ရာ အခြေအနေကိုလိုက် ဤ အခက်အလွယ်၊ အလေးအပေါ့၊ အခန့်အသွက် စသည်ဖြင့် သူ့နေရာနှင့် သူ အလိုက်ဖက်ဆုံးဖြစ်သည့် စကားမျိုးကို ရွေးသုံးတတ်လျှင် လိုက်ဖက်မှု ရှိသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ဝါကျအဆင့်တွင်လည်း ဝါကျတို၊ ဝါကျရှည်၊ ဟန်ချက်ညီဝါကျ၊ အလေးပေးဝါကျတို့ကို သူ့နေရာနှင့်သူ ဆီလျော်အောင် သုံးထားလျှင် လိုက် ဖက်မှုရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ထိုအဆင့်တွင် လိုက်ဖက်မှုရှိလျှင် စာပိုဒ်အဆင့်၊ စာတစ်ပုဒ်လုံး အဆင့်တို့တွင်လည်း လိုက်ဖက်မှုရှိသည်ပင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာစကားပြေ အရေးအသားမှန်ကန်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် အခြေခံလက္ခဏာများ ဟူ၍ လက္ခဏာတစ်ခုစီ ခွဲပြထားသော်လည်း ထို လက္ခဏာတစ်ခုနှင့်တစ်ခု တသီးတခြားစီ ရှိနေသည်ဟု မဆိုလိုပါ။ စင်စစ် ထိုလက္ခဏာများသည် ပေါင်းစပ်၍ ဖွဲ့ယှက်နေပါသည်။

၅။ နိဂုံး

မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နိဒါန်း၊ စကားပြေ၏ သဘော၊ မြန်မာစကားပြေအရေးအသားပြဿနာများ၊ မြန်မာ စကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးဟူ၍ ပိုင်းခြားတင်ပြခဲ့ပါသည်။

နိဒါန်းတွင် လူတို့နေ့စဉ်အသုံးချနေသော မြန်မာစကားပြေအရေး အသား မှန်ကန်ရေးသည် ဆက်သွယ်မှု ပြေပြစ်ချောမောရေးအတွက် အရေး

ပါပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ စကားပြေ၏ သဘောပိုင်းတွင် စကားပြေ၏ သဘောဖွင့်ဆိုချက်နှင့် စကားပြေ၏ အရေးပါပုံကို ပညာရှင်တို့၏ အဆိုအမိန့်တို့ကို ကိုးကားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ မြန်မာစကားပြေအရေးအသား ပြဿနာများတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံပြဿနာ၊ စကားအသုံးအနှုန်းပြဿနာ၊ ဝါကျအတွင်း ပုဒ်အထားအသိုပြဿနာ၊ ဝါကျအတွင်း အဖွင့်အပိတ် ပြဿနာများကို သာဓကများနှင့် အမှားအမှန် ဆန့်ကျင်နှိုင်းယှဉ်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးအပိုင်းတွင် အရေးအသား မှန်ကန်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် လိုအပ်သော ရှင်းလင်းမှု၊ တိကျမှု၊ ကျစ်လျစ်မှု၊ ပြေပြစ်မှု၊ လိုက်ဖက်မှုတို့ကို ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

ဤစာတမ်းငယ်သည် “မြန်မာစကားပြေအရေးအသားမှန်ကန်ရေး” ဟူသော ခေါင်းစဉ်နှင့်အညီ မြန်မာစကားပြေအရေးအသား မှန်ကန်ရေးအတွက် အထိုက်အလျောက် အကျိုးပြုမည်ဟု ယူဆပါသည်။

စာစီစာကုံး လေ့ကျင့်ရေးသားနည်း

စာစီစာကုံးဟူသည် 'ကျောင်းသားကျောင်းသူတို့ အကြောင်းအရာ အရပ်ရပ်ကို ဖတ်ချင်စဖွယ်ကောင်းအောင် စကားပြေဖြင့် ရေးသည့်စာ' ဟု မြန်မာအဘိဓာန်က ဖွင့်ဆိုပါသည်။ ယင်းဖွင့်ဆိုချက်ကို ပိုင်းခြားကြည့်လိုက်လျှင်

- (က) အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ရပ်
- (ခ) ဖတ်ချင်စဖွယ်ကောင်းအောင်
- (ဂ) စကားပြေဖြင့် ရေးသားခြင်း

ဟူ၍ သုံးပိုင်းတွေ့ရပါသည်။ အပိုင်းလိုက် စဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့။

အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ရပ်

စာစီစာကုံးရေးစရာ အကြောင်းအရာကို စာစီစာကုံး 'ခေါင်းစဉ်'က ပေးပါသည်။ ခေါင်းစဉ်က မည်သည့်အကြောင်းအရာတို့ကို ရေးရမည်ကို လမ်းညွှန်နေပါသည်။ ထို့အတူပင် မည်သည့်အကြောင်းအရာတို့ကို မရေးရမည်ကိုလည်း ခေါင်းစဉ်ကပင် ကန့်သတ်ထားပါသည်။ စာစီစာကုံးတွင် ရေးသမျှအကြောင်းအရာတို့သည် ခေါင်းစဉ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာချည်းသာ ဖြစ်ရပါမည်။

စာစီစာကုံးတွင် မည်သည့်အချက်အလက်တွေ ထည့်သွင်းပြီး မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ရေးရမည်၊ မည်သည့်အချက်အလက်တွေ အလေး

ပေးရမည်တို့ကို ခေါင်းစဉ်က အမြဲ လမ်းညွှန်နေပါသည်။ ယခုစနစ်သစ် စာစီစာကုံး မေးခွန်းပုံစံအရ ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် ပေးထားသော ပုံကြမ်း (Outline) တို့သည် ရေးရမည့် အကြောင်းအရာ အချက်အလက်၊ ပြရမည့် သာဓကများ၊ အလေးပေးရမည့် အကြောင်းအချက်တို့ကို အသေးစိတ် ညွှန်ပြနေပါသည်။

ပုံကြမ်းပေး၍ စာစီစာကုံးရေးစေခြင်းသည် ကျောင်းသားကျောင်းသူ တို့အဖို့ စာစီစာကုံး ခေါင်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရေးစရာအကြောင်းအရာတို့ ကို လမ်းစဖော်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ စာစီစာကုံးရေးသားရာတွင် အကြောင်းအရာ အချက်အလက် ရှာတတ်အောင်၊ အစီအစဉ်ကျအောင် လမ်းပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြသောလမ်းအတိုင်း လိုက်ပါရေးသားခြင်းဖြင့် အစီအစဉ်ကောင်းသော၊ ခေါင်းစဉ်နှင့် လိုက်ဖက်သော စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။

အကြောင်းအရာအရ ဖွဲ့စည်းပုံ

စာစီစာကုံးတွင် အစ အလယ် အဆုံး ရှိရသည်။ နိဒါန်း၊ စာကိုယ်၊ နိဂုံးဟုလည်း ခေါ်သည်။ ခေါင်းစဉ်အရ ပေးထားသော ပုံကြမ်းကို ကြည့် လိုက်လျှင် အစမှာ ဘာရေးရမည်။ အလယ်တွင် ဘာတွေပါရမည်၊ အဆုံး ကို မည်သို့ အနားသတ်ရမည်ကို သိနိုင်သည်။ ပုံကြမ်းကို ကြည့်လိုက်လျှင် အစဦးဆုံး ပေးထားသော အချက်သည် နိဒါန်းဖြစ်သည်။ အဆုံးတွင် ပေး ထားသော အချက်သည် နိဂုံးချုပ်ရမည့်အချက် ဖြစ်သည်။ အလယ်တွင် ပေးထားသော အချက်တို့မှာ စာကိုယ်ဖြစ်သည်။ စာစီစာကုံး၏ အစ နိဒါန်း သည် ခေါင်းစဉ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အကျဉ်းချုပ် ရှင်းလင်းဖော်ပြသည့် သဘော ဖြစ်တတ်သည်။ အလယ်သည် ခေါင်းစဉ်နှင့်ဆိုင်သော ပေးထား သည့် ပုံကြမ်းတို့ကို ဖော်ဆောင်နိုင်သည့် စာတွေ့ကိုယ်တွေ့ အချက် အလက်များ၊ သာဓကများကို ဖော်ပြသည့်သဘော ဖြစ်တတ်သည်။ အဆုံး နိဂုံးသည် စာစီစာကုံးခေါင်းစဉ်နှင့် ဆက်နွယ်၍ မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်၊ သုံး သပ်ချက်၊ ခံစားချက်တို့ကို ဖော်ပြသည့်သဘော ဖြစ်တတ်သည်။

စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ် အကြောင်းအရာ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ခေါင်းစဉ်အရ

ပေးထားသည့် ပုံကြမ်းတို့ကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်သည့် အချက်အလက်များ သာဓကများကို ရွေးချယ်အသုံးပြုရသည်။ ပါဝင်သမျှ အချက်အလက်များ သာဓကများသည် ခေါင်းစဉ်နှင့် သက်ဆိုင်သော အချက်ချည်း ဖြစ်ပါမည်။ ခေါင်းစဉ်အရ ပေးထားသော ပုံကြမ်းနှင့်အညီ ရွေးချယ်ထားသည့် အချက် အလက်များချည်း ဖြစ်ရပါမည်။ ဤသို့ဖြစ်လျှင် အကြောင်းအရာ ဖွဲ့စည်းပုံ သည် 'စည်းလုံးညီညွတ်မှု' ရှိလာမည် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ခေါင်းစဉ်အရ ပေးထားသော ပုံကြမ်းအစီအစဉ်အတိုင်း အချက်အလက်များကို စီစဉ်ရေးသားရမည် ဖြစ်သည်။ နိဒါန်းစာပိုဒ်နှင့် ဒုတိယစာပိုဒ် (ပုံကြမ်း ဒုတိယအဓိကအချက်) အချိတ်အဆက်မိရန် လို သည်။ ဒုတိယစာပိုဒ်နှင့် တတိယစာပိုဒ်သည်လည်း အကြောင်းအရာအရ အချိတ်အဆက်မိရန် လိုသည်။ ပုံကြမ်းတွင် ပေးထားသော အဓိကအချက် အစီအစဉ်အတိုင်း သံကြီးကွင်းဆက်မိရန် လိုသည်။ ဒုတိယ နောက်ဆုံးအပိုဒ် (ပုံကြမ်း၏ ဒုတိယ နောက်ဆုံးအဓိကအချက်)နှင့် အဆုံးနိဂုံး စာပိုဒ်တို့သည် လည်း ချိတ်ဆက်မိရန် လိုသည်။ ဤသို့ ခေါင်းစဉ်အရ ပေးထားသည့် ပုံကြမ်း အစီအစဉ်အတိုင်း အဆက်အစပ် အချိတ်အဆက်မိလျှင် 'ပြေပြစ်မှု' ရှိလာ မည် ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် စာစီစာကုံးကို ပေးထားသော ပုံကြမ်းအရ အကြောင်းအရာ များကို ဖွဲ့စည်းရေးသားရာတွင် အစီအစဉ်ကျနရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ သာမန် သာ ဖော်ပြရမည်ကို သာမန်သာဖော်ပြ၍ အလေးပေးရမည့် အချက်အ လက်တို့ကို အသေးစိတ်၍ အကျယ်ဖြန့်၍ ရေးရန်လည်း လိုအပ်သည်။ မည်သည့်အချက်အလက်တို့ကို အသေးစိတ်၍ အကျယ်ဖြန့်၍ အလေးထား ရေးသားရမည်ကို ပုံကြမ်းက ဖော်ပြနေပါသည်။ ဤသို့လျှင် ခေါင်းစဉ်အရ ပေးထားသော ပုံကြမ်းနှင့်အညီ အသေးစိတ်၍ အကျယ်ဖြန့်၍ ရေးသား သင့်သော အချက်အလက်တို့ အသေးစိတ်၍ အကျယ်ဖြန့်၍ ရေးခြင်း၊ သာမန်သာ ဖော်ပြသင့်သည့် အချက်အလက်တို့ကို သာမန်သာ ဖော်ပြ၍ ရေးသားခြင်းပြုလျှင် 'အနေအထား မှန်ကန်မှု' ရှိမည် ဖြစ်သည်။

ဤသို့လျှင် စာစီစာကုံး တစ်ပုဒ်ကို ခေါင်းစဉ်အရ ပေးထားသော ပုံကြမ်းအစီအစဉ်အတိုင်း အချက်အလက်များကို စီစဉ်ရေးသားလျှင် ခေါင်း

စဉ်အရ ပေးထားသော ပုံကြမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာတွေ့ကိုယ်တွေ့ အချက် အလက် သာဓကများချည်း ရွေးချယ်ရေးသားလျှင် ပေးထားသော ပုံကြမ်း အစီအစဉ်အတိုင်း ရှေ့အချက်နှင့် နောက်အချက်၊ နောက်အချက်နှင့် ထို့ နောက် အချက်တို့ အချိတ်အဆက်၊ အဆက်အစပ်မိလျှင် ပေးထားသော ပုံကြမ်းနှင့်အညီ အသေးစိတ်သင့်သည်ကို အသေးစိတ်၊ သာမန်ရေးသင့် သည်ကို သာမန်ရေးခြင်းဖြင့် အဖိအဖော့ အလင်းအမှိန် လိုက်ဖက်အောင် ရေးနိုင်လျှင် အစီအစဉ်ကောင်းသည့် စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ ပြေပြစ်မှု၊ အနေ အထားမှန်ကန်မှုရှိသော စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပေါ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

အရေးအသားအရ စည်းရုံးရေးသားပုံ

စာစီစာကုံးကို စကားပြေဖြင့် ရေးရသည်။ 'စကားပြေဟူသည် မိမိဆို လိုသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တစ်ပါးသူတို့ သိရှိနားလည်စေရန် နေ့စဉ်သုံး စကားတို့ဖြင့် ကာရန်မပါဘဲ ရေးထားခြင်းသည် စကားပြေဖြစ်၏' ဟူ၍ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းတွင် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ စာစီစာကုံးကို စကားပြေဖြင့် ရေးရသောကြောင့် စာစီစာကုံးရေးသူ၏ စကားပြေအရေးအသား အစွမ်း အစကို သူ့စာစီစာကုံးက ဖော်ပြနေမည် ဖြစ်သည်။

စကားပြေဖြင့် ရေးရသော စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ်ကို အရေးအသားအရ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်လျှင် စကားအသုံးအနှုန်း၊ ဝါကျဖွဲ့ပုံ၊ စာပိုဒ်ဖွဲ့ပုံ၊ စာ တစ်ပုဒ်လုံးဟူ၍ အဆင့်လေးဆင့် တွေ့ရပါသည်။ စကားအသုံးအနှုန်း အဆင့်တွင် မိမိရေးသားရမည့် အကြောင်းအရာနှင့်လိုက်ဖက်အောင် စကား လုံးတို့ကို ရွေးချယ်သုံးနှုန်းရပါမည်။ သဒ္ဒါသုံး စကားလုံးများကိုလည်း သဒ္ဒါနည်းစနစ်မှန်ကန်အောင် သုံးစွဲရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယအဆင့်မှာ ဝါကျဖြစ်သည်။ ဝါကျဟူသည် 'ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ရောက်အောင် စနစ်တကျ စီစဉ်ထားသော ပုဒ်အစုအပေါင်း' ဟူ၍ မြန်မာအဘိဓာန်က ဖွင့်ဆိုထားသည်။ မိမိ စီစဉ်ဖန်တီးလိုက်သော ဝါကျ သည် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းရန် လိုသည်။ သဒ္ဒါသဘောအရ ဝါကျရိုးနှင့် ဝါကျရောဟူ၍ ရှိသည်။ ဝါကျတို၊ ဝါကျရှည်၊ ဝါကျလတ်၊ ဝါကျပြွမ်းဟူ၍ လည်း ခွဲခြားနိုင်သည်။ မည်သို့ ခွဲခြားထားသည်ဖြစ်စေ အဓိပ္ပာယ် ရှင်း

လင်းရန်မှာ အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ ဝါကျရှည်လွန်းလျှင် ကတ္တားနှင့် ကြိယာ အလှမ်းကွာသွားသဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ရှုပ်ထွေးနိုင်သည်။ ဝါကျတိုများ ချည်း သုံးလျှင်လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှင်းသော်လည်း ဖတ်ရှုရာတွင် ထောင့်နိုင် ထစ်နိုင်သည်။ ဝါကျ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းရန်အတွက် သဒ္ဒါနည်းအရ ကတ္တား၊ ကံ၊ ဝါစကမှန်အောင် ရေးသားရန် လိုသည်။

တတိယအဆင့်မှာ စာပိုဒ် ဖြစ်သည်။ စာပိုဒ်ဟူသည် ဝါကျများကို တစ်စုတည်း စုပေါင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဓိက ဆိုလိုချက်တစ်ခုကို စာ တစ်ပိုဒ် ခွဲရသည်။ အဓိကဆိုလိုချက်တစ်ခု ပေါ်လွင်အောင် ဝါကျများနှင့် ဆက်စပ်ရေးသားနေရာမှ အဓိကဆိုလိုချက်တစ်ခု ပြောင်းမည်ဆိုလျှင် စာပိုဒ် ခွဲရသည်။ စာပိုဒ်အတွင်း ဝါကျအချင်းချင်း အချိတ်အဆက်မိရန် လိုသည်။ အဆက်အစပ်ပြေပြစ်ရန် လိုသည်။ အဓိက ဆိုလိုလျက်တစ်ခုကို ပုံဖော်နေသည့် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်တွင် 'ဦးဆောင်ဝါကျ' တစ်ခု ပါတတ်သည်။ ယင်း ဦးဆောင်ဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ အစတွင်လည်း ရှိတတ်သည်။ စာပိုဒ် အဆုံးတွင်လည်း ရှိတတ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စာပိုဒ်ဟူသည် အဓိက ဆိုလိုချက်တစ်ခုကို ပေါ်လွင်အောင် ပုံဖော်နေသော ဝါကျအစုအပေါင်း ဖြစ်သည်ကို သတိပြုသင့်သည်။

နောက်ဆုံးအဆင့်မှာ စာတစ်ပုဒ်လုံးအဆင့် ဖြစ်သည်။ စာတစ်ပုဒ် ဟူသည် စာပိုဒ်များကို စုပေါင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ စာစီစာကုံး တစ်ပုဒ်ကို စကားပြေဖြင့် ရေးရသည်။ ထို့ကြောင့် စာစီစာကုံးရေးသူ၏ စကားပြေ အရေးအသား အစွမ်းအစကို သူ့စာစီစာကုံးက ဖော်ပြနေမည် ဖြစ်သည်။ ရှင်းလင်းပြေပြစ်သော အရေးအသားမျိုးဖြစ်လျှင် သူ့စာစီစာကုံးသည် ဖတ်ချင် စဖွယ် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဒါဖွဲ့ထုံးမှန်မှန်၊ စကားအဆက်အစပ် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း၊ ပြေပြေပြစ်ပြစ်ဖြစ်အောင် အလေ့အကျင့်လုပ်ရမည် ဖြစ် သည်။ ဆိုလိုသည့်အချက်တစ်ချက်ကို စာတစ်ပိုဒ်စီခွဲ၍ ရေးခြင်း၊ ရှေ့စာပိုဒ် နှင့် နောက်စာပိုဒ် အချိတ်အဆက်မိခြင်း၊ စာစီစာကုံး ပြီးဆုံးသည်အထိ စာပိုဒ်များ စနစ်တကျခွဲကာ ချိတ်ဆက်ရေးသားခြင်းဟူသော အချက်များနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ဖတ်ပျော်သော စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ် ဖြစ်လောက်ပြီ။

စာစီစာကုံး ရေးသားနေသည့် အချိန်ကာလတစ်လျှောက်တွင် ရေး

နေသည့် အကြောင်းအရာနှင့် လျော်ညီစွာ သဘောတစ်ရပ်ရပ်ကို အသေးစိတ် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းတန်လျှင် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းရသည်။ အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်ရှင်းပြတန်လျှင် ရှင်းပြရသည်။ မြင်ကွင်းကို မြင်ယောင်လာအောင် အသေးစိတ် သရုပ်ဖော်တန်လျှင် သရုပ်ဖော် ရေးသားရသည်။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ဖြစ်စဉ်အတိုင်း ကွင်းဆက်မိမိ ဖော်ပြတန်လျှင် ဖော်ပြရသည်။ စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ်တွင် ထိုသဘောလက္ခဏာ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ပါတတ်မြဲ ဖြစ်သည်။

စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ် ပုံပေါ်လာအောင် ဖန်တီးရာတွင် ပဲ့ကိုင်ပေးသော အရေးကြီးသည့်အချက် ရှိသည်။ ယင်းမှာ စာရေးသူ၏ စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားတို့၏ ဦးနှောက်ထဲတွင် ရှိနေသော အချက်အလက်များထဲမှ ရေးသားရမည့် စာစီစာကုံးခေါင်းစဉ်နှင့် ဆီလျော်သော အချက်အလက်များကို စိတ်ကူးဉာဏ်က ရွေးထုတ်ပေးသည်။ အချက်အလက်များ ရွေးထုတ်နိုင်ရန်အတွက် စာစီစာကုံးခေါင်းစဉ်နှင့် ပုံကြမ်း အချက်အလက်များက လမ်းစဖော်ပေးထားသည်။ ယင်းလမ်းစအတိုင်း အစ အလယ် အဆုံး သူ့နေရာနှင့်သူ အဆင်ပြေအောင် နေရာချပေးရသည်။ စိတ်ကူးဉာဏ်က နေရာချပေးသလို အရေးအသား အလေ့အကျင့် ရှိပြီးဖြစ်သော 'လက်' က လိုက်ပြီး ပုံဖော်သည့်အတိုင်း စာစီစာကုံးက ပုံပေါ်လာရသည်။ ကျောင်းသားတို့အနေဖြင့် အချက်အလက်များလည်း ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ ရှိမည်။ အရေးအသား အလေ့အကျင့်လည်း အထိုက်အလျောက်ရှိမည်။ စိတ်ကူးဉာဏ်လည်း ကောင်းမည်ဆိုလျှင် စာစီစာကုံးကောင်းတစ်ပုဒ် ပုံပေါ်လာရန် သေချာသလောက် ရှိပါပြီ။ ။

ပုံကြမ်းပေး၍ စာစီစာကုံး ရေးသားခြင်းလေ့ကျင့်နည်း

ဤ နာဂသိန်၊ အခြေခံပညာအထက်တန်းအဆင့်၊ ပုံကြမ်းပေး၍ စာစီစာကုံးရေးခြင်း လေ့ကျင့်စဉ် စာအုပ်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း မြန်မာစာ မေးခွန်း ၁၁ စုံတွင် ပါဝင်သော ခေါင်းစဉ်များကို ပေးထားသည့် ပုံကြမ်းနှင့်အညီ ရေးသားနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းပြုစုထားပါသည်။ စာစီစာကုံးပေါင်း ၂၅ ပုဒ် ပါဝင်ပါသည်။

အချို့ကို ပုံကြမ်းနှင့်အညီ စာစီစာကုံး တစ်ပုဒ်လုံးအပြည့် ရေးပြထားပါသည်။ အချို့ကို ပုံကြမ်းအလိုက် ကဏ္ဍခွဲ၍ ရေးပြထားပါသည်။ စာစီစာကုံး အများစုကိုမူ ပုံကြမ်းအလိုက် အချက်အလက်များ သာဓကများ ပေးထားပြီး ယင်းတို့ကို အသုံးပြု၍ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ကိုယ်တိုင် လေ့ကျင့်ရေးသားရန် ဖြစ်သည်။ လေ့ကျင့်ရေးသားပြီးသော မိမိ စာစီစာကုံးကို မိမိ၏ မြန်မာစာပြ ဆရာ ဆရာမတို့ထံ တင်ပြ အစစ်ဆေးခံရန် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အလေ့အကျင့်များများပြုလျှင် ပုံကြမ်းနှင့်ညီသော၊ အကြောင်းအရာ အချက်အလက် သာဓကတို့ ပြည့်စုံသော စာစီစာကုံးကောင်းတစ်ပုဒ်ကို ကိုယ်တိုင်ရေးသားလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

စာစီစာကုံး အရေးအသား တိုးတက်ထွန်းကားပါစေ။

စာစီစာကုံး အထောက်အကူပြု မြန်မာအဘိဓာန် ဝေါဟာရအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

- ကျေးဇူး = တစ်ဦးက အခြားတစ်ဦးအပေါ်တွင်ပြုသော အကျိုးဆောင်မှု၊ ကောင်းကျိုး။
- ကျေးဇူးကန်း = ပြုဖူးသောကျေးဇူးကို မထောက်ဘဲ ပြုမူပြောဆို သည်။
- ကျေးစွပ် = ကျေးဇူးကန်းသည်။
- ကျေးဇူးခံကျေးဇူးစာ = ကျေးဇူးကို ခံယူသိ။
- ကျေးဇူးတင် = သူတစ်ပါးပြုသော ကျေးဇူးကို အောက်မေ့သည်၊ ချီးကျူး ပြောဆိုသည်။
- ကျေးဇူးပြု = အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသည်၊ အကျိုးပြုသည်။
- ကျေးဇူးရှင် = ကျေးဇူးပြုသောသူ။
- သိတတ် = လူမှုဆက်ဆံရေးတာဝန်၊ ဝတ္တရားကို နားလည် သည်၊ ပါးနပ်သည်။
- ကျေးဇူးဆပ် = ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သည်။
- ကိုယ်ထူကိုယ်ထ = မိမိကိုယ်တိုင် ထထကြွကြွ ကြိုးစားလျက်။
- ကိုယ်ကျင့်တရား = ကိုယ်နှုတ်နှလုံး စောင့်စည်းမှု၊ အကျင့်သိက္ခာ။
- ကိုယ်ထူးကိုယ်ချွန် = မိမိဘာသာ အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားလုပ်ကိုင် လျက်။

